

Висновок. Здоров'язбережувальна освіченість педагогічного працівника постає ключовою позвцією у системі професійних компетентностей і вимагає впровадження компетентнісного підходу до формування та розвитку професіоналізму; створення насиченого освітнього середовища, адаптивного управління якісними процесами підвищення кваліфікації. Оскільки здоров'язбережувальна категорія має усі ознаки ключової через специфіку феномена здоров'я людини як біосоціальної істоти, особистості та індивідуальності, вона концентрує в собі усі характеристики соціальних, полікультурних, комунікативних компетентностей, які спрямовані на саморозвиток і самоосвіту, продуктивну й творчу діяльність педагогічних працівників різних категорій.

Джерела:

1. Горяна Л.Г. Генетично детерміновані органоспецифічні зміни деяких морфометичних характеристик тканин організму при різних екзогенних впливах. *Фізіологічний науково-теоретичний журнал Інституту фізіології імені О.О. Богомольця НАНУ*. 2007. Том 53, № 2. С. 8-16.

2. Горяна Л.Г. Безпека життя як спосіб реалізації національної ідеї в Україні. *Безпека життєдіяльності*. 2004. № 4. С. 36-37.

3. Бобрицька В.І., Роман В.В. Здоров'я в системі професійних і життєвих інтересів майбутнього педагога. *Валеологічна освіта як шлях до формування здоров'я сучасної людини*: Матер. Всеукр. наук.-практ. конф. Полтава, 1999. С. 107–109.

СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ ТА ЇХ КОЛЕКЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ СИСТЕМИ ONTOS

Андрій Гуралюк,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського, Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-7497-5746>

Анотація. У запропонованому матеріалі описується авторський вебресурс, призначений для створення електронних підручників та їх колекцій. В основу роботи ресурса покладено онтологічний підхід, за допомогою якого створюється структура електронного ресурсу у вигляді дводольного графу, де кожна вершина (вузол) є певним об'єктом (наприклад, сторінкою підручника, його параграфом чи розділом, самим підручником чи групою підручників) між об'єктами встановлені зв'язки – ребра графа. За допомогою ребер вибудовується ієрархія електронного ресурсу. Кожному із вузлів у відповідність може бути поставлений певний контент. За допомогою запропонованої системи вже побудовано ряд вебресурсів, що успішно використовуються в навчальному процесі.

Ключові слова: цифровізація освіти, електронні підручники, колекції електронних ресурсів, система ONTOS

Abstract. The proposed material describes an author's web resource intended for the creation of electronic textbooks and their collections. The resource is based on an ontological approach, which creates the structure of an electronic resource in the form of a bipartite graph, where each vertex (node) is a specific object (for example, a textbook page, its paragraph or section, the textbook itself or a group of textbooks) between the connections established by the objects are the edges of the graph. With the help of edges, the hierarchy of the electronic resource is built. Certain content can be assigned to each of the nodes.

With the help of the proposed system, a number of web resources that are successfully used in the educational process have already been built.

Keywords: digitization of education, electronic textbooks, collections of electronic resources, ONTOS system

Актуальність. Вимоги технічного прогресу зумовлюють технологізацію навчального процесу на основі інтеграції інформаційно-комунікаційних та педагогічних технологій, що стає необхідною умовою масової якісної освіти. Існує велика кількість публікацій, що розглядають технології створення електронних освітніх ресурсів (далі ЕОР) як у теоретичному, так і практичному плані. Такою технологією є онтологічний підхід, який раніше вже описаний як в моїх роботах, так і в багатьох інших авторів. Одним із найбільш актуальних напрямків

застосування цього підходу є побудова електронних підручників та їх колекцій (електронних бібліотек).

Метою дослідження є розкриття можливостей онтологічного підходу до побудови електронних підручників за допомогою авторського вебресурсу onntos.xyz.

Основні результати. Онтологічні моделі відображають концептуальний погляд дослідника на деякій предметній галузі і надають можливість однозначно визначати її поняття, структурувати, накопичувати та неодноразово використовувати знання.

Для реалізації онтологічного підходу був розроблений ресурс, що знаходиться за адресою <http://otos.xyz> Цей ресурс складається із редактора, переглядача і ряду допоміжних сервісів.

Редактор призначений для створення вузлів, що відображаються у вигляді кульок із написами поруч з ними та стрілок, що визначають зв'язки між окремими вузлами. Їх сукупність утворює онтологічний граф, що задає структуру ресурсу, що створюється. Кожному вузлу надається певний зміст (контент).

Розроблений переглядач (може бути викликаний або з меню редактора, або з головної сторінки) дозволяє переглядати як окремі ЕОР, так і їх колекції. Також переглядач може бути розміщений на незалежному веб-ресурсі.

Запропонований підхід дозволяє об'єднати переваги існуючих засобів відображення даних та візуалізувати їх із довільною деталізацією. Нижче наведемо практичний приклад реалізації розробки.

На сьогодні за допомогою цього ресурсу розроблено сім електронних підручників:

1. Товарознавство непродовольчих товарів (3 розряд) - <https://comexpert.pto.org.ua/>

2. Товарознавство непродовольчих товарів (4 розряд) - <https://comexpert-2.pto.org.ua/>

3. Основи радіоелектроніки (3 розряд) - <https://electrician.pto.org.ua/>

4. Основи санітарії і гігієни у сфері послуг - <https://tc-2.pto.org.ua/>

5. Технологія виготовлення чоловічих штанів - <https://tc-1.pto.org.ua/>

6. Навчально-методичний комплекс з професії "Токар, фрезерувальник" <https://bcpl.pto.org.ua/>

7. Устаткування підприємств харчування <https://book-3.pto.org.ua/>

Висновки: В результаті проведеного дослідження було розроблено технологію практичного використання онтологічного підходу для створення ЕОР. Для її реалізації створено ресурс Ontos.xyz, який є редактором онтологічних графів. Таким чином, онтологічний підхід може бути використаний із практичними цілями, такими як розроблення ЕОР та їх колекцій.

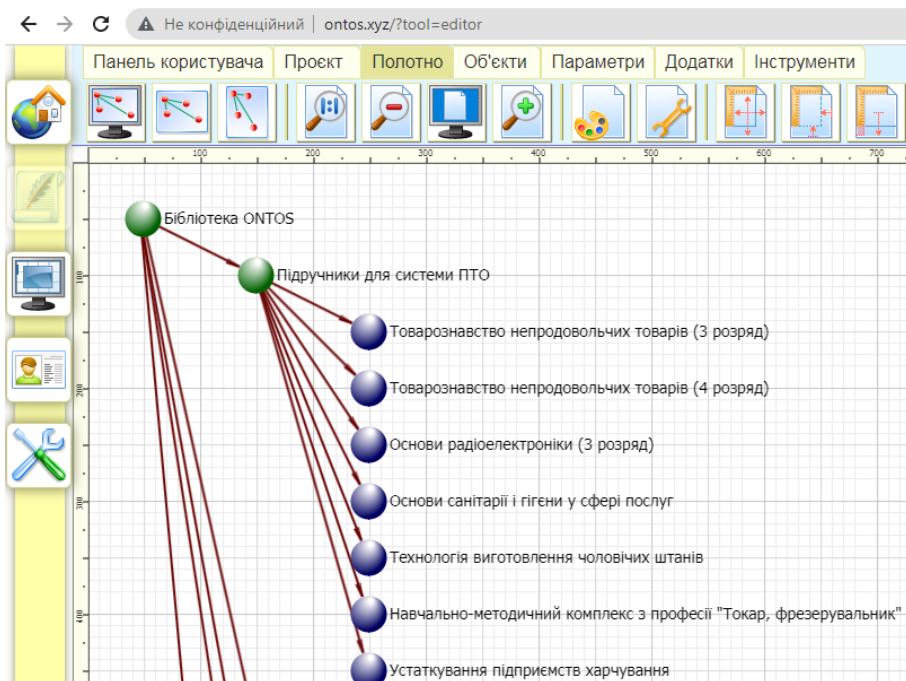

Рис 1. Колекція електронних підручників (розроблено автором)